١٢٨٧–ՄՈՒՀԱՐՐԻՄ–٢٣–ԱՀԱԹ ՕՐԻ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՍԵՆԵ–ՆՈՒՄԵՐՈ–603–ՀՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ–5 – ՅՈՒՆԻՍ–1865 ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ–17–ՅՈՒՆԻՍ–1865

ՄԷՀՄՈՒՆԱՑԸ

ՀԱՎԱՏԻՍ

Իշ պու Մէհմուտայը Հավատիս, հէր հաֆթա Ճու. մաա էրթէսի կիւնէրի տաղաթրլրանագ տրը։

Սէնէսի բէշին օլարագ . . . 140 ղուրուշ.
Ալթը այլըղ քէպալիք . . . 70 „
Իւչ այլըղ քէպալիք . . . 40 „
Վէ պիր Նուսմէրօսու . . . 3 „

Յաշրալարան իչիւն պէհէր Նուսմէրօսու փօսթախանէ Նիզամը մուճիպինէ իւճրէթ այնանագը խասէթէն պէյան օլունուր։

Իլանաթրն պէհէր սրրաը պիր տէֆալրդ 3 ղրշ. Ի. քի տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 2 „ Իւչ տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 1½ „ Իւչ տէֆասանա գիսատ օլսան, վէ զայէթ ուզուն իլանաթի իչիւն այրրճա բարարրդգ օրունուր։ Յաշրալարան կելէն մէքթուպ վէ իլանաթրն բօսթա մէհարիֆէրի, կէօնտէրէնդերին իւզէրինէ օլտուղու. պու մուհայատ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԵԼԻՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷՔ ՄԷՎԱՏՔԸ ՆԱՓՐԱՅԸ ՍԱՅՏՐԻԲԻՅԷ ՄՈՒԹԱԲԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 5 ՅՈՒՆԻՍ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԵՃՆԵՊԻՑԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ։ Ալապամա, եանի վագթը իլէ Գօնֆէտէրէլէրին պու իսմ իլէ օլան պիր գուրսան կէմիլէրի, տիւնեատա տէնիզ գալմայրպ կէզիպ Գէտէրէլէրին նիչէ թիւճՃար կէ. միլէրինի եագրպ պաթրրտրզը մալիւմ տիւր։ Գէօմիւրիւ, պարուԹու, վէ սիլահը թիւքէնտիքՃէ, Ինկիլիզ լիմանլարընա կիտիպ, քէօմիւր պարուԹ, վէ սիլահ ալտրզը քէզալիք մալիւմ տիւր։

Լամալիւմ օլան Թէրաֆը շու տուր քի, չիմոի Գէտէրէլէրին ըէիսի Ռ՚օն. սընը գալգրպ, ԻնկիլԹէրրատան տավա իտէր, վէ Ալապամա Ամէրիկա Թիւճ Ճարընա նէ գատար զարար վէրսի ի. սէ, Ճիմէսինին էօտէնմէսինի մաԹ. լուպ իտէր, քի չիւպհէսիզ պիր իքի իւչ միլիոն լիրատան նօգսան մաԹ. լուպ տէյիլ տիր։

Լ օնտրատա մուգիմ Ամէրիգա էլ. չիսի, պունու իլք էվվէլ ըէսմէն վէ սէրասէԹէն, Ինկիլիզ իսարիՃիէ նա. ղլրը Լ օրտ Ռ՚օն Ռուսէլ Թագրիր իԹմիշ, վէ Ռ՚օն Ռուսէլ տախի ըէտտ իլէ Ճէվապ վէրմիշ տիր։

Ամերիգա էլչիսի պիր իքինՃի Թագ. ըիր տահա իտիւպ, Ռ՚օն Ռուսէլ պու. նա օ գատար չապուգ Ճէվապ վէրէ. մէմիշ տիր։

Թամ պու արալըգտա, Ինկիլիզ տէվլէԹի, Գօնֆէտէրէլէրին զօրպա օլտուղունա գարար վէրիպ, պունՃ. տան պէյլէ էյլէ պիր Գօնֆէտէրէ գուրսանը Ինկիլիզ լիմանընա կէլիրսէ գապուլ օլունմայաճաղընը իլան իԹ. միշ տիր. պիլմէյիզ քի Ամերիգա հիւ. քիւմէԹի պունու Ճէվապ տէյի գա. պուլ իտիւպ պունա գանաաթ իտէ. Ճէք մի։

ՊաղէԹալէրին չօղու պու մատ. տէյի իսաֆիֆ պիր շէյ կէօրիւրսէ տէ պիլմէրէ իսէ պունուն մուղայիրի ղա. յէԹ աղրրՃա պիր շէյ կէօրիւնիւր։

Վագտա Ինկիլիզ, Ալապամանընն վէրտիկի զիանլարը էօտէմէյէՃէք, լա. քին Ամերիգա տախի պու իտտատ. տան բէք գօլայ վաղ կէչմէյէՃէք. պու. պէյլէ օլտուգտա, պիր սապահ գալ. գրպ, էմնիյէԹ վէ քէֆալէԹ իչիւն Ամերիգալըլարընը Գանատայա կիրուր. յինի իչիւԹտիքտէ պիղէր ԹաՃիւպ իԹմէյիզ։

Լ աքին շիմոի պաշգա մէմուլին դայրի ԹաՃիւպ իսԹիղրապ վէ հայրէԹէ շա. յան պիր վուգու�, Ինկիլիզլէրէ պիւԹիւն տիւնեայը պէլքիմ տիրէ. Թի տէ, Չինի տէ Ռ՚ոբօնու տա ու. նուԹտուրմուշ տուր։

ՊիւԹիւն ԻնկիլԹէրրա այագտա տրը. գրյամէԹլէր գօբայր, տաղլար Թաշլար սէտա վէրիյօր. Ամերիգայա Իւրոբայա պագաՃագ վագըԹ եօգ։

Նէ տիր ՃՃապ, պու տէհշէթէնկիզ վուգուաԹ. շու քի, սան աԹ եարըշընտա, Կլարիմոր նամ պիր Գը. բանսրզ աԹը, Ինկիլիզ աԹլարընը կէ. ըլտէ պըրագմը, վէ եարըշը գաղան. մը, վէ եարըշա պերապէր օԹուղ պին լիրա։

Այ, եախօտ սէյարէլէրին պիրիսի նակէհան կէօյտէն եէրէ տիւշտ. Ինկիլիզլէր պու գատար ԹաՃիւպ իտէ. մէզտի, չիւնքի պունա պիր իհԹիմալ վար տրը, լաքին Գրանսըզ աԹընընն եարըշտա Ինկիլիզ աԹընը կէչմէսի, միւմքինտիզ օլմագ, ինանըլմազ շէյ։

ԳարիգաԹուրա զաղէԹալէրի եա. զարլար քի, բէք չօգ իհԹիաը Ինկիլիզ. լէր, քեշքի պու կիւնէ եէԹիշմէյէ. յիտիք տէյի կէօղ եաշը տէօքիւպ ֆի. զան իտէրլէրմիշ, բէք չօգ էվլէրտէ օ ախշամ եէմէք եէնմէմիշ. բէք չօգ աղալար, գաբուՃուլարընա ըսմարլա. մըշլար քի, կէլէն օլուրսա, պունտա եօգ տուր տէյին. վէ նիհայէԹ հէր քէս պաշլարընա պիրէր մըգտար քիւլ տէօքիւպ, ումումի պիր մաԹէմէ. Թէօվպէ իսԹիղֆարա կէլէՃէք բատէ. լէրտէ, միւնէՃիմէր պիր տէրէՃէյ. տէք ահալիի միւսԹէրիհ իտէպիմիշ. լէր տիր։

Լանի քէյֆիյէԹի եըլտրզարա սի. վալ իԹտիքտէ, խուսուսի իլէ միւսիւ ԱդրիսԹիտ Գ՚օմպարինին կէչէնտէ Օ. տարիտ (փայլաՃու) իլէ կիւնէշին ա. բասընտա պուլտուղու եէնի եըլտը. զա քէյֆիյէԹի սիվալ իԹտիքտէ Կա. տիաԹորտա Ինկիլիզ գանը օլտուղու ՃէվապՃ ալընմըշ տրը. պու ՃէվապՃ պիր տէրէՃէյ տէք Ինկիլիզլէրի միւսԹէ. ըիհ իտիւպ, ֆագաԹ պու զկդրմէԹ գանը էՃնէպի էլինտէ պըրագմամագ իւզրէ հէր գաչ եիւզ պին լիրայա Թէ. վագգուֆ իտէրսէ վէրիպ, Կլատիա. Թօրու սաԹընն ալմայա գարար վէր. միշլէր տիր տէնիր։

— Մալիւմ օլտուղու վէՃհ իլէ Ին. կիլիզ բարլամէնԹ մէՃլիսինէ ազա օ. լանլար Ինկիլիզ տէվլէԹինէ սատագաԹ եէմինի իԹմէյի տիրլէր, վէ Ինկիլիզ տէվլէԹի Ռրօթէսթանդզ իւզէրինէ պինա օլունտուղունտան, պու եէմի. նին իչինտէ Ռրօթէսթանդը մահ. ֆազա իԹմէք, վէ օնա գարշը պիր հարաբէԹ իԹմէմէք սէօզլէրի տէ վար։

Լանընը Ռրօթէսթանդար բարլա. մէնԹ մէՃլիսինէ ազա օլտուգլարը հալտէ, պու եէմինին ղարարը եօգ տուր, լաքին շիմոի Գաթոլիքլէր տա. խի բարլամէնԹէ ազա օլտուգլարը. տան, եէմինին պէյլէ գալմասը Գա. Թոլիքլէրէ պիր մահՃուպկէԹ եախօտ միւշ քիւլիք իտի։

Պու ՃիհէԹլէ շիմոիքի ուսուլ իգ. Թիզասընտան, բարլամէնԹ տայրէսի կէնիշլէնէՃէյինտէն, վէ իլերիւտէ հէր միլէԹ տախի բարլամէնԹէ ազա օլ. պիլէՃէյինտէն, եէմինին Թէպտիսի վէ իչինտէն մէզհէպ լագրտարլարընը գալտրըրմասը պու տէֆա բարլամէն. Թէ արզ օլունարագ, տերտէսԹը միւ. զաքէրէ պիր, վէ նէԹիՃէի գարար մալիւմ օլտուգտա, օգույանլարըմըզա պէյան իտէրիզ։

ՖՐԱՆՍԱ։ Իմբէրատոր հազրէԹլէ. րի Ռէզայիրտէ պուլունմագ հասէպի իլէ տէվլէԹը Ալնէ սէֆիրի ՍաֆվէԹ բաշա հազրէԹլէրի Խարիսէ վասլ օլ. տուգտա, իԹիմանամէսինի իմբէ. ռատորիչա հազրէԹլէրինէ Թագիմ իտիւպ, լաղամ կէլէն ըէսմի նուԹգ. լար տախի, միւշարալէյհա մուվաՃէ. հէսինտէ իյրատ պույրուլմաշ տուր։

— 1865–66 սէնէսի Գրանսա պիւՃ. Ճէսի, գավանին մէՃլիսինին միւզա. քերատԹրնա իհտալէ օլունուպ, մուզա. յիրինտէ վէ լէհուսինտէ պիր Թա. գրմ նուԹգլար իյրատ օլունմագտա տրը. իսուսսի իլէ միւսիւ Թիէր Թէրրաֆընտան։ Պունդարրն խիւլասա. սընը կէլէՃէք հաֆթա վերէպիկիրիզ։

Իրէնա Նաբօլէոն Խարիսատ տուր. մայրզ. պիր Թէրրաֆա չէքիլէՃէքսէ. տէ, իմբէրատոր պէքլէմէքտէ տիր, վէ իմբէրատոր իլէ պիր միւլագաթ իԹմէտիքՃէ, պիր եէրէ կիԹմէյէՃէք տիր տէնիր։

Գէզալիք, էքսբօզիսիօն ՃէմիյէԹի. նին ըէիսլիյինի, եինէ գապուլ իտէ. Ճէք տէյէնլէր տէ վար։

ԱՄԵՐԻԳԱ։ Պու ՃանիպտէՆ կէ. լէն խապէրլէր բէք տէ միւսԹէրիհ օ. լաՃագ բատէլէրտէ տէյիլ տիր։

Գօնֆէտէրէլէրին ըէիսի Տէվիսին ահվալի ԹէՃէսսիս օլունուգտա, ՃինայէԹ վէ գապահաԹ սահիպլի պուլունուպ, օլ վէՃհ իլէ աղըր զէն. Ճիրլէրէ վուրուլմուշ տուր, վէ օ հի. յէԹաէ մուհաքէմէսի իՃրա օլունա. Ճագ տրը։ Այրը բէք չօգ միւԹէպէր զէվաԹ տախի ԹուԹուլուպ մահպէ. սէ վէ զէնՃիրէ հիւքմ օլմուշլար տրը, ՃէնէրալԼ ի տախի ԹուԹուլՃագ տրը տէնիր։

Մէքսիգոյա կիտէն կէօնիւլ իւլէրի հիւքիւմէԹ մէքս իԹմիշ իսէ տէ, եա. լընըզ ՃէմիյէԹլէ կիտէնլէրի մէքս ի. տէպիրիպ, ԹէԼ Թիւք կիտէնլէրէ պիր շէյ եաբամամըշ տրը. վէ պէյլէ պէյլէ տէ եիրմի պինտէն զիատէ կէօ. նիւլիւ կիԹմիշ տիր տէնիր, վէ նի. հայէԹ պիւԹիւն Ամերիգալըլարը, Մէքսիգօ իմբէրատորլուղունու իսշ կէօղ իլէ կէօրմէմէզլէրի շիւպհէսիզ տիր, վէ իշլէրինտէն չօգլարը Ֆուա. բէզ ադՃէ վէ միւհիմմաԹ տայան. մագտա արբլար, վէ Ֆուարէզին տա. յանմասընա տախի, եալընըզ պէյլէ պիր սէպէպ օլագիլիր։

Մագսիմիլէն իմբէրատորուն Մէք. սիգօյու ԹէԼը իսիպ, Իւրոբայա տվէԹ իԹմէք լագրտարլարը տախի պաշլամըշ տրը, վագտա տալը վէ էտա. սը եօղ իսէ տէ, սէօյլէնմէսի տախի էյի պիր շէյ տէյիլ տիր։

Ֆրէդֆէլի Գօնֆէտէրէ էյալէԹլէ. րի Գէտէրէլէրին զապԹընա կէչմի իսէ տէ, Մէքսիգոյա էն եագին օլան Թէքսաս էյալէԹի, հէնիւզ ԼԹէսլիմ օլմարագտան մատտա, մուգավէմէԹ տախի տէվամ իԹմէքտէ տիր, վէ պու էյալէԹէ վաֆիր Գէտէրէ տաքէրի կէօնտէրիլիպ, հէնիւզ նէ իչ կէօր. տիւքլէրի նամալիւմ տիւր, վէ պու խուսուս տախի Մէքսիգօ հիւքիւմ. Թինէ ազ ղայլէ վէրմէմիշ տիր։

Գօնֆէտէրէլէր վագտա եէնիլտիւ. լէր, լաքին իսկէտտա օլմարլար. միւ. իօնլար իլէ ֆամիլէտալար, պու կիւն. քի կիւն քիւլ վէ վերանէ իւզէրինտէ օԹուրուպ. Գէտէրէլէրէ լանէԹ օգուտտագտա վէ գալպոէն օլսուն սօն տէրէՃէ խուսուսէԹ ըզհար իԹմէքտէ տիրլէր։

Լէսիրլէր տախի, աղալարընն պու տէրէՃէ քիւլ օլտուգլարընը վէ Թապ իւ ԹագէԹլէրի գալմատրզընը կէօր. տիւքտէ, պիր Թագըմ ինԹիգամ ֆի. իլլէրի իլէ պու պիչարէ սահիպլէրին գալպինէ գան տօլտուրմագտա տրը. լար, պուրալարը վէ ԻնկիլԹէրրա իլէ օլան Թազմին մատտէսի, վէ նիհայէԹ Մէքսիգօ վէ Գանատա խուսուսլարը ԹէՃվիկ բէզիր օլմատըգՃա, Ամերի. գա իւզէրինէ հէնիւզ միւսԹէրիհ օ. լունամազ։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԷՆԵՎԻԷ

Պաղը Ռուսիա Թէպաալէրինին մաԹ. լուպաԹը հագգընտա մուախխարէն տէվլէԹՃէ վէ սէֆարէԹՃէ սէօյլէշիլէ. բէք կէրէք սէլամԹին ԱմէրիՃան հագ. բաԹընտան, կէրէք մալիյէ խաղինէյի Ճէլիկէսինտէն վէ կէրէք տէվլէԹ տայ. բէլէրինտէն ալաՃագը օլան Ռուսիա Թէպաալարը հագգընտա, օն սէքիզ եիրմի գատար ալաՃագլարընն, եիւզ. եիւզ եիրմի գալէմմաԹյուպաԹլարընն Թահգիգ վէ Թէովկիսի հագգընտա, վէ սիւրէԹը գաԹիկատ պիր գօմիսիօնու քէպիր Թէշքիլ օլունուպ, Պապը Ալիսէ, Տաավի նէզարէԹի տայրէսին. տէ մինասիպ պիր մահալտէ ագտը մէշվէրէԹ էյլէմէյէրինէ գարար վէրի. լիպ, ԹԹիւզկիր ղէվաԹը միւԹէ. պէրէ գօմիսսիօնու մէզքիւրէ ազա Թային պույրուլմուշլար տրը։

ՏէվլէԹը Ալնէ Թէրաֆընտան, Տաավի նաղրը Արիֆ էֆէնտի հագ. ըէԹլէրի.

ԹիճարէԹ իքինՃի մէՃլիսի ըէիսի Վահան էֆէնտի.

Ինկիլիզ ավօգաԹլարընտան միւսիւ Բարնիս։

Ռուսիա տէվլէԹի Թէրաֆընտան, Ռուսիա տէվլէԹինին ՃէնէրալԶ գօն. սօլօսու.

Ամհատը մաԹլուպ Թէրաֆընտան. Միւսիւ ԱէքԹիմ Գրանքինի

Ռուսիա տէվլէԹինին գօնսօլօս մու. ավինի միւսիւ Ճիւկօվիչ.

ՕէվաԹը միւշար վէ մումայի. էյհիւմ հաֆթատա պիր տէֆա շարա. շամպա կիւնէրի. Պապը Ալիսէ մէշ. վէրէԹէ Թօփլանարագ, ՆիհայէԹ իւչ մահ զարֆընտա ՃիւմՃէսինին խիԹամ վէ Թէովկիսինէ միւսարատաԹ իտէ. Ճէքլէրի մուգարրէր օլաւ, շայէԹ հաֆթատա պիր տէֆա իլէ իքԹիֆա օլունամատրզը հալտէ, իլերիւտէ ՃումԼ. մա էրԹէսի կիւնէրի տախի Թօփ. լանըլմասը մուսամմէմ տիր տէնիր։

Վագտա պաշատէ մէզքիւր օն սէ. քիզ եիրմի զէվաԹը եիրմի պէշ օ. Թուզ սէնէլիք, վէ էն եէնիլէրինին եէտի սէքիզ սէնէլիք ալաՃագ իտտատ. սընտա պուլունմալարը, վէ իհԹիմալ տրը մուրուր իտէն վագԹը, վէ մաԹ. լուպաԹլարընն մէզտարընը մուպա.

լաս իւէ սէրտ վէ պէյան իսէրէք օրթատա պիր թագըմ գիւլ իւ գալէ վէ-սիլէ օրմալարը տախիլէն վէ խարիճէն թէճվիզ օրունամայաճաղընտան, քէյֆիսաթը պէօյէ պիր տիվանը քէպիրտէ թէտգիգաթը լաղզմէ վէ պիլ հագգանիսէ թահգիգի իւէ էվվէլա ալաճագլարըն նէյէ պալիզ օլտուղունուն աղնաշըլմասը, վէ սանիէն մէսմուաթըմզա կէօրէ, Ռուսիա սէֆարէթի իւէ վագի օլան գարարնամէ մուճիպինճէ պուն-լարքն պիր միւտուէթը միւթէտիլէտ էտա վէ թէավլիսի, պունճա միւտ-էթտէն պէրու ճէվլան իտէն շու-գիւլ իւ գալի մահվ իւ իզալէ իտիւպ-տէվլէթը Ամլիսէնին շիսարը հուգուգ-վէրվերիսինէ, վէ Ռուսիա տէվլէթի-նին ուսուլու հիմայէթկիւզարիսինէ պիր բատէտ շէրէֆ օլաճաղընտան, քէյֆիսէթ պիսիֆթիսար պէյան օլու-նուպ, իւէրիւտէ թէֆէրրիւաթը տա-խի մալիւմ օլտուգտա, տէրճինէ միւ-սարատաթ օլունաճագ տըր։

—Էնամի օրմայան զաղէթալէրին պա-զէն եալան եաղնըշ հավատիս նէշը իթ-մէլերի, ջարէսիզ արատա պիր վուգու-պուլուր իսէ տէ իւէրիւտէ հագիգէ-թը հալ թէպէյէիւն իթտիքատէ, թաս-հիհ օլունուպ, հագիգէթը հալին պէ-յանի, պիր ղաղէթա մուհարիրինին, հէմքէնտի նամուսու վէ հէմ օգու-յանլարընա վաճիպ օլան բայէթ միւգ-թէզասընտան, մա՛ուսա պիր զիմմէ-թը մուգատտէս տիր։

Թէէսիւֆլէ պէյան իսէրիզ քի, պու թէրաֆըն պաղը ղաղէթալերի, տույտուգլարը հավատիս եա արաճի-ֆի, հէմէն պիրա թէմեիզ տէրճ իսէ-բէք նէշրինէ նէ տէրէճէ մուգատիմ ի-սէլէր, իւէրիւտէ հագիգէթը հալ մէյ-տանա չըգտըգտա, թասհիհէն իլա-նընա օ տէրէճէտէ գայտըզ տըրլար։

Ամիթանէնին եէրլի վէ էճնէպի ղաղէթալէրինտէ պունա գաթի չօգ էմնալար վար իսէ տէ, ճիւմլէյէ մա-լիւմ օլան պիր մատտէ իւզէրինէ, խուսուսի իւէ Էվանթ Հէրալարն արա արատ՝եալան՝եաղնըշ հավատիս-լէր նէշը իթմէսի, ինանէ մախսուս օլան եանընմադ տէրէճէսինի աշըրըպ, պիր սուի զանն տավէթ իսէճէք տէ-րէճէլէրինէ։ Կէլմիշ օլտուղունա տա-շիպհէ պըրագամաղ։

Մէսէլա, Խոսգալիատա Ռիզա բա-շա հաղզէթլէրինին կիւյա պիր հէբէր-լէ զէհիրլենմէք մուխթարասընտան գուրթուլուպ, պունա թէշէբբիւրէն հաճ՝ը շէրիֆէ աղիմէթ պույուրմա-լէրի, վէ պիր գաչ հաֆթա սոզրա թէրբի՝տիւնեա խսէրէք տէրվիշլիգ թարիգաթընա տուխուլէրի Էվանթ-տէն, ալարագ պաղը եէրլի ղաղէթա-լէրին արաճիֆլէրի օլուպ, իւշիւ տէ աչըգ եալան օլտուղու հալտէ, թահ-գիգ վէ թաստիգինէ ասլա գայտա օ-լունմամըշ տըր։

Շիմտի Էվանթ Հէրալատա պունա էմ-սալ տահա բէք չօգ հավատիսլէր պու-լունուպ, եզճիւմլէ մուախարէն միլ-էթը Իրմէնիյէ հագգընտա եաղընըգ-լարընին պիր խայլըճասը տախի պու-գապիլտէն տիր։

Ամիթէվֆա պարութճու պաշը Պոզոս պէյ հագգընտա եաղընըգլարը արաճիֆլէր տախի, հէնիւզ ուսու-թուլմամըշ տըր։

Օ հալտէ, պիլա թէմեիզ պու ղա-զէթալէրտէն հավատիս ալարագ վա-բագալէրինէ տէրճ իթմէմէլէրինի միլ-էթիմիզ մուհարիրլերինէ նասիհաթ իսէրիզ։

—Ռէրիտէյի Հավատիսէ շու վէճ՝ն իլէ եաղընը տըր։

« Պապը վալայը սէրասքէրի, գա-լէմը էճնէպիյէ միւտիրի սատատէթլու Լավէր բաշանընն, Ֆէվայիտի Օսմա-նիյէ վաբօրլերինի իսարէտէ պուլուն-տուգլարը հէնկէամատ, էճնէպի վա-բօր գումբանիալէրի իւէ պէյնինտէ բէյտա օլան բէգապէթին, մէղքիւր Ֆէվայիսի Օսմանիյէ վաբօրլարը թա-րիֆէսինին ճիւմլէսինէ գապուլ իթ-տիրիլէրէք պէր թէրաֆ օլմասընա վագի օլան թէվասսիւթիւնտէն տօ-լայը Իթալիա տէվլէթի քէնտիսինէ այիտ օլան մահզուզիյէթի պէյան զըմ-նընտա պու տէֆա բաշայը մուտայի-լէյհէ, Աէն Աօրիս է։ ազար նըշանընընն գօմանտէօրլիւք բիւթպէսինտէն պիր գըթասընը իթա վէ իրսալ նիլէմիշ օլ-տուզու իշլիթիլմիշ տիր։»

Նըշանը քէպիրի մէղքիւրիւն գա-պուլ վէ թաալիւգի, ուսուլու վէճ՝ն իւէ պա իրատէյի սէնիյէ բաշայը մու-մայիլէյհէ բուսատաթ պույրուլմուշ տուր։

Պունուն իւէ պէրապէր, Իթալիա տէվլէթինին, ճիւզեի վէ քիւլի հէր նէ իսէ սէպգատթ խտէն խըզմէթ, պիր միւքեաֆաթա ըզհարը մահզու-զիյէթ իթմէք տայրէսինտէ, տայիմա թագատտիւմ իթմէսի պաշգա էմ սալէրի իւէ տախի մէշհուտ օլուպ, պու հալ տէվլէթը միւշարալէյհանընն գաորբշինանալըզընա պիր ալամէթը սա-բիհէ տիր։

— Լէվանթ Հէրալատա շու հա-վատիսլէրի օգուրբուզ։

Օ՝ամթը հաղզէթը Շահանէ Սատ-բաղամ հաղզէթլէրինէ իւշբէէս մէշ-հուր Ամբասիսթան աթը հէտիյէ կէօն-աէրմիշ տիր։

— Թունա իշիւն Ֆրանսատա եա-բըլան ղըրհը թօփ տիւպալարընն պիր գըթասը պու տէֆա Ամիթանէյէ կէլմիշ տիր։

— Ուլահ Պուղտան Մանասթը-լարը գամիսսիօնու կէչէն հաֆթա պիր մէճլիս իտիւպ, պիր տէ կէչէն բէնզ-շէմպէ կիւնիւ մէշվէրէթէ օթուր-մուշլար տըր։

— Ամբրիա էրչիսի Պարոն Բրօ-քէշ Օսթրն, կէչէն ճիւմատա էրթէ-սի կիւնիւ, Ամէմանեա համամշարը-նա աղիմէթ իտիւպ, եէրինէ Պարոն Վէյերա մասլահաթկիւզար գալմըշ տըր։

—Խօսթա նաղբրը վէ Ֆէվայիտի Օս-մանիյէ գումբանիասը միւտիրի սապրգ Մկեահ էֆէնտի հաղզէթլէրի, տիվա-նը մուհասէպաթա աղա նասպ իւ թայէին պույրուլմուշ տուր։ (Լ-էվանթըն գավլինճէ օն պին զուրուշ մաաշլէ)։

— Իրզրում գայէսի ինշասընա մէ-մուր օլան միւհէնտիսանըն ռէիսի ֆէ-րիգանը քէրամտէն Սաֆվէթ բաշա, պիր թագըմ իւմէրայը միւհէնտիսան իւէ օլ ճանիպէ աղիմէթ իթմիշ տիր։

— Ռուսիա սէֆիրի ճէնէրալ Իկ-նաթիէֆ, մապէյնը Հիւմայունու հաղզէթը Շահանէյէ պիլզազմէ, Ռու-սիա վէլիի ահտը վէֆաթընը միւթէ-զամնընն նամէյի իմբէրաթորլիի Խաքի-բայը հաղզէթը միւլիքեանէյէ թագ-տիմ իլէ միշ տիր։ Ամթը եիւզ սէնէ-տէն պէրու Ռուսիա վէլիի ահտը թահ-թա չըգմազտան էվվէլ էօլտիւյիւ եօ-ղումուշ։

Ռէնէրալը միւշարալէյհ, Ապտիւլ Գատեր հաղզէթլէրինին պօյտան վէ եաղընը մուշամմա իւզէրինէ թասվի-բինի ալտրըրպ, Ռուսիատա օլան նէ-վատիրաթխանէյէ կէօնտէրէճէք տիր։

— Ռանիպի տէվլէթը Ամլիսէտէն Ամէմ տէվլէթի նէզտինէ սէֆիր թա-յին օլունան, վէ եագընտա Թէհրան ճանիպինէ աղիմէթ իսէճէք օլան Հայրուլլահ էֆէնտի հաղզէթլէրի հիւրմէթինէ, Ամիթանէտէ մուգիմ Ամէմ էլչիսի Միրզա Հիւսէյին Խան հաղզէթլէրի, Պէսպէտ պիր պէօյիւք զիաֆէթ վէրմիշ տիր։

— Հավէանա Սուլթանը եախոտ հաքիմի ճանիպինտէն տէր պարը շէվ-քէթ գարարէ կէօնտէրիլէն ալքինճի էլչի Լագուպ Խան, Պապը Ամլիսէ-սի վիսիթալէրինի վէրիպ, եագընտա կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք էլչիի սապրգ, մապէյնը Հիւմայունու հաղ-զէթը Շահանէյէ տախի պիլ ազիմէ, իթիմանամէէրինի թագտիմ իսէ-ճէքլէրմիշ։

— Մէճլիսի մէտպիր բէյիսի Ազիզ բաշա հաղզէթլերի, կէչէն ճուսատա կիւնիւ թրապուզան վաբօրու իւէ Ի-նէպօլու ճանիպինէ ապիմէթ իսիւպ, Ինէպօլուտան Դարթամպօլույա եա-բըլմագտա օլան ճատատէնին քէշֆինէ մուպաշըրէթ իսէճէքմիշ. հաթթա ճատատէյի մէղքիւրէ մէմուր օլան պաշ-միհէնիսէ, Դարթամպօլու գայիմ-մագամը պէյնինտէ մուսարագա զու-հուր իթմիշ օլտուղունտան, պունուն տախի թէսվիկէսինէ միւշարալէյհ մէ-մուր թային պույրուլմուշ տուր։

Պատէհու Դարթամպօլու ճիվար-լարընտա օլան պագբը ժատէնէրինի տախի մուայէնէ իսիւպ, Ամիթանէյէ ավտէթ իսէճէքլէրմիշ։

— Արզպ մէմալիքինտէ, խայրըճա քէօմիւր մատէնէրի պուրունմուշ օր-մաղ իւէ, Ինկիլթերրատան միհէն-տիսէր ճէլպի իւէ, իշլէթիլմէսինէ պաշլամթըմշ տըր, վէ իշէ եարար քէօմիւր շըգտըզը հալտէ պէօյիւք պիր ախզուրիթա գաբուսու աշըրաճաղը մէմուլ տուր։

— Լէվանթ Հէրալատ, միլէթը Իրմէնիյէ իւզէրինէ եազընը պահ-ալարը պէշինճիսինի, Ամիթանէ տաբ-բաֆլարը իւզէրինէ տիր։

— Իրէնս ար Կալլ հաղզէթլէրինէ պիր էրքէք էվատ տահա տիւնեայա կելմիշ, վէ վալիտօի վէ չօճուգ զա-յէթ բահաթ իմիշլէր։

— Հալէպ ճանիպինտէն մայիս 21 թարիխի իւէ թէրաֆըմզա շու վէճ՝ն իւէ եաղընը տըր։

Դօզան տաղընա սէվգ օլունան օր-տու, մաա սէրասկէր Իսկէնտէրունա չըգտըրար, պունուր իշիւն լաղըմ կէ-լէն հայվանաթըն թէտարիքի նիզամ-սըզ պիր հալտէ օլտուղունտան, վէ Իսկէնտէրուն իսէ իսկելէմիզ պուլունտուղունտան, ախզուրիթաճա քէք սէքթէթ վէրմիշ տիր։ Վալի բաշա տա-խի Տէրվիշ բաշա իւէ կէօրիշմէք իւզ-րէ, Իսկէնտէրունա կիթմիշ տիր։

Իքինէրիմիզ զաէթ էյի իտի իսէ-տէ, պու կիւնէրտէ ֆիւճ՝ճէթէն պիր չօգ չէքիրկէ նուզուլ իթմիշ օլ-տուղունտան, պուղտայար պուրա քի-էսի եէթմիշ ղուրուշտան, եիւզ եիրմի պէշ ղուրուշա չըգմըշ տըր։

— Օթուզ պէշ սէնէտէն պէրու Ամիթանէտէ միւթէմատի Ամերիգա փսիհնարըզը իթմիշ օլան Մըսթը Կու-տել, պու տէֆա իթմամը մէմուրիյէթէ մէմլէքէթի ճանիպինէ աղի-մէթ իթմիշ տիր, պու վէսիլէ իլէ պիւթիւն Իրօթէսթանտլէր թօփլանըպ քէնտիսինէ պաղը հէտիյէլէր իլէ պէ-րապէր պիր թէշէբբիւրնամէ տախի թագտիմ իթմիշլէր տիր։

— Իտիրնէտէն յունիս 8 թարիխի իւէ Դուրիէ տ՝Օրիան ղաղէթասընա շու վէճ՝ն իւէ եաղընը տըր։

« Մահպէսլէրիմիզ մահպուտարի-շու վէճ՝ն իւէ տօլու տուր, վէ պու տա Ամիթա-նէտէն կէլէն շէհիտ էմրլէր միւգթէ-զասընտան տըր։ Հիւքիմէթ խթէր-քի վէրկի սէրիան վէ թէքմիլէն թահ-սիլ օլունսուն։

« Վէրկիտէն մուգատտէս պիր շէյ եօգ տուր, պունուն իւէ պէրապէր պիզէ էօյէ կէլիր քի, պու թահսիլ վագբթաղ տըր։ վէ իհթիմալ տըր պիրազ տա շիտատէթլի տիր։

« Հիւնքի պու սէնէ Իտիրնէ ա-հալիսինին եազմուր վէ սէլլէրատէն նէ զիան չէքտիքի սիղլէրէ բանա մալիւմ ալուր։ մէմլէքէթի գաչ տէֆա տա-պատտը, նէ գատար խանէլէր եըգըլ-տը, նէ գատարը տագաթլանտը, վէ նիհայէթ նէ՝ պէօյիւք ղարարլար օլ-տու։

« Վ՝ էշիմտի թէմամ իբէք պէօճէյի

թուրթուլաճաղը վագբթ մահպէսլէր տօլտուրուլուր, վէ թարլալարտա, տաղլարտա պաղլարտա ատատ իպթիզ-զա իսէճէյի վագբթ, վերկի մաթլուպ օլունուր, մահսուլուն արդասը ալընընճայատաք ատատպ նիշ՝ին պէքլէնիլմէզ։

« Պու քէյֆիյէթ հիւքիւմէթը սէ-նիյէնին մաղիւմիւ օլայրաը, իհթիմալ տըր պու կիւնքի կիւն կէօղիւմիւզիւն էօնիւնտէ օլան շու թէէսիւֆ իսէ-ճէք հալլերի կէօրմէզտիր։

« Կերէք Իտիրնէտէ վէ կերէք քէօյ-լերտէ, Դարթալիք Պուլղարլարընա օ-լան հագարաթ հագգընտա տախի պիր ելքի շէյ սէօյլէմէք իսթէրսամ. Սու-մլար, Դարթալիք Պուլղար չօճուգլարընը թաշլար իւէ գօվալարպ, Իսլամ չօ-ճուգլարընն տախի Դարթալիքլերի գուրթարտըգլարընը, կէօղիւմ իւէ կէօրամիւմ։

« Ինէր քի Պուլղար Դարթալիքլէ-րինէ պու տէրէճէ հագարէթ կէօս-թէրիրլեր տէրլեր քի, պիզէ էմր պէօյ-լէ տիր. լաքին պու էմր քիմտէն տիր պիլմէյիզ. շու գատարը մալիւմ տիւր քի, Իտիրնէնին օրթհօտօքս քիլիսէ-լերինտէ լաէնգաթի պու թատասիպ հարաքէթի վաղ օլունմագտա տըր։

« Պէօյէ պիր ելղամընզը. քիլի-սէլերտէ վաղ օլունտուղու հալտէ, ահալինին տախի պէօյէ ճինս ճինս հագարաթա թէշէպպիւտ իթմէսինէ թատճիւպ օլունմազ։

« Պու մատատ իւզէրինէ պիր քիւ-չիւք ռիսալէ եազմագտայըմ վէ օգուր-սանընը սիզ տէ աղնարսընը. Դա-թալիքլեր պու զուլմա թահամմիւլ իսէպիլիրլեր մի, զանն իսէրսին քի պունլար չէրիաթը ումումիյէտէն տը-շարը գարմըշ մախսուսլար տըր։

« Ամմու իթմէյիզ քի վալիմիզ չօգ վագբթ տահա պուրալարտա գաբ-սըն վէ տօղրուսու, պէօյէ պիր իգա-մէթէ լազըմ օլան վասէթալէրտէն տախի տալա գայտ իթմէմէքտէ տիր։»

— Էվասթոփօլտա ճէնկ վագբը պաթրըրլան Ռուսիա պէյլիք կէմիլէրի-նին պիր խայլըճասը պու տէֆա տէ-նիզին եիւզինէ չըգարըլըպ, պագի գալանընա տախի չալըշըլմագտա իսէ տէ, իւշ գըթա գաբագտան գաթը իւմիա օլունմուշ տուր։

— Միւթէհայիզանը սարրաֆանտէն Սըսրըզ զատէ Պոզոս Պէյ էֆէնտի Վ՝ էենայա աղիմէթինտէ, ռիֆա-գաթընտա պուլունան Իրմէնի Դա-թալիկի սէրիսգոփոսու սրբ քեաթիպի Զաբէան Ստեփան բահիպ իլէ, ալա-ֆրանկա յունիսին օն ալքինճի բաղար երթէսի կիւնիւ Աօսթրիա իմբէրա-թորու Ֆրանսուա Յոզէֆ հաղզէթլէ-րի հուզուրունա չըգմագ շէրէֆինէ նայիլ օլմուշտար տըր։

Վ՝ պու վէճ՝ն իւէ Մալթիֆլերի սայէի Սալթանաթը սէնիյէտէ միլլէ-թէ մուճիպի շէրէֆ վէ մահզուզի-յէթ օլմուշ տուր։

— Ամֆիսն Դարահիսարընտան մա-յիս 19 թարիխի իւէ Յուրնալա շու-վէճ՝ն իւէ եաղընը տըր։

Սայիսին եէտինճի վէ սէքիզինճի կիւնլերի քիւլլ խէթլիւ գաբ եաղընպ. եէր եիւզինիւ գաբլասը վէ դայէթ սօուգ իսէրէք մէյվէ աղաճլարընը պօզտու. մահսուլ հագգընտա պու-հուր իսէրէք գարլարը էրիմտի, վէ թարլալարըմզը ղայէթ կիւմրահ օլա-բագ չիչէրլենմէյէ պաշլատը։

Ուշագ, Ֆրիթահեա վէ Դանեա թէրաֆլարընտա տախի պէօյէ սօուգ-լար օլմուշ իսէ տէ, պու ճիվարլար-տան կէլէն խապէրլեր կեչէն սէնէլ-էրէ նիսպէթլէ մասոհուլ պօլուղուն-թէպշիր իսէրլեր, խուսուսիլէ Ամֆի-օն մահսուլու կէչէն սէնէյէ նիսպէթ-լէ պիր պուչուգ գաթ օլմասը ինպի-թը պարիսէն մէմնուլ տուր։

— Միսկինլիք թապիր օլունան իլլե-թէ պիր տէվա պուլմագ իւզրէ, պու տէֆա Ինկիլիզ միլլէթի բարլամէնթ աղասընտան միսիս Իրգարթ Ֆը-բանսանքն Աէն Դէրվէ էյալէթինտէ,

Այն Իրարիօն թաղիր օրուանն ճէպէ-լին թէբէսինէ պիր Օսմանլը համամը եաբուրմագտա իմիշ, քի Փէշիշ տա-ղընտան պիր պուչուգ գաթ եիւքսէք պիր տաղ տրը։ Համամ պիթիքուէն ազրա միւսիւ Իւրգարթ թէճրիւպէ-յէ պաշչայաճագմըշ, լաքին նէ էսաս իւզէրինէ մալիւմ տէյիլ։

— Պաղը Դրանսըզ ղաղէթալէրին-տէ եազըլորլընա նազարէն, պու ա-նէտէք ճէման էքի եիւզ էլլի տօգուզ Իրաբա օթուրմուշ տուր, պու գա-տար Իրաբալարտան եալընըզ սէքիզի եիրմի սէնէ վէ տահա զիատէ մէս-նէտտէ օթուրմուշ օլտուղունտան, վէ պու սէնէ եանի իշպու ճումատա էր-թէսի ալտֆրանկա յունիս 17ինճի կիւ-նիւ Պիոս Իրաբա 19 սէնէսինի խի-թամ իտիւպ եիրմիսինէ կիրէճէյինտէն, 259 Իրաբա իշինտէ տօգուզունճու Պիոս, եիրմի սէնէ Իրաբալըգ իտէն-լէրին տօգուզունճուտու օլաճագմըշ։

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Պուլնտան էվվէլքի 601 նումէրօ Ամէնմուսիրքատա, միլէթ Սահմանա-դրութիւնուն իւզէրինէ սէօհպէթ կէջ-տիքտէ, Ամէնէր պրօ Սահմանադրութիւն էլէ պէջ չէյ եաբմաքը, եաբմաղ, վէ եա-բամայաճագ ուրը, տէմիշ իտիք։

Մասիս զաղէթայը միւթէպէրի, միլէթին ագըլը գըսմը իլէ պէրա-պէր էֆքեար սէրպէսթիյէթինէ հիւր-մէթէն, պունլարը սէօյլէմէյէ պիզ-լէրի սերպէսթ պըրագըպ, ֆագաթ էֆքեարըմըզա մուվաֆագաթ իթմէ-յէրէք, պիր շէյ եաբըլմասըզընըն սէ-պէպինի տէյիլ Սահմանադրութիւնա, իլլա Սահմանադրութիւնուն իճրա օ-լունմամասընա համը իտէր։ Վէ պու-վէճհ իլէ պիր պիրիմիզէ մուզայիր թէ-բրաֆլարտան գօրուպ, էֆքեարճա պիր պիրիմիզէ պիրէշիրիզ, եանի պիզէ-րին տէ, միլէթ պու Սահմանադրու-թիւն իլէ պէք շէյ եաբամասը, եա-քամազ վէ եաբամայաճագ տէմէմիզ, պաշդա պիր սէպէպ մէպնի տէյիլ ի-տի, իլլա իճրա օլունամայաճաղը սէ-պէպինէ, չիւնքի դո Սահմանադրու-թիւն իլէ տէմիշնէ, վէ դո լուղէթի ֆիքրիմիզի քէք աշկաքտար տէրէճէտէ պէյան իտէր, դո լուղէթինի իլավէ իթմէյէրէք, եալընըզ Սահմանադրու-թիւն տէմիշ օլտաղ, Մասիսին հագ-գը օլտուրտու տէմէյէ քի, Սահմանա-դրութիւնա գարշըսը վէ Սահմանա-դրութիւնու մահվ իթմէք իսթէրիզ-լաքին դո լուղէթի իլէ իշի պրատ իթ-միշ օլտուղումուզտան, ումումէն Սահմանադրութիւնա գարշը օլմասը-ղընմըզ թէպէյեիւն իտէր։

Պու հալտէ, Մասիս իլէ պիզէրին արասընտա քիչիւք պիր ֆէրգ գալը-բ եանի պիզէրին օրուրէթի գաթիյէտէ միլէթ պու Սահմանադրութիւն իլէ պիր շէյ եաբամազ, եանի պու Սահ-մանադրութիւն իճրա օլամազ տէտի-յիմիզ, վէ Մասիսին տահի հալա իճ-րա օլուր վէ իճրա օլաճագ զանն իթ-մէսի, պու խուսուստա պիր պիրիմիզ-տէն պրրըզրըզ։

Ամէնմուա թէվարիս զիքրի խտիւպ թէվարիխտէն պիր էմսալ կէօսթէր-մէղ տէր Մասիս։ Լաքին ասիանատա սահմանադրական օլուպ, սահմանա-դրութիւնուն պիր գաչ տէֆա տե-յիրմիշ օլմայան հիչ պիր միլէթ օլմա-յըպ, հալթա Ինկիլիզ կիպի ուսուլ վէ սատթը գատիմէսինտէ սապիթ պիր միլէթին տահի, Սահմանադրու-թիւնատա թէպտիլ իքլէր կիրտխինի վէ կիրմէքտէ օլտուղունու պիր ազ սաշաղըտա քէնտիսի շահատէթ կէթի-րիպ, իգրար իտէր օլտուղունտան, պու տէրէճէտէ աշկաքտար վէ ամմէյէ մալիւմ օլան պիր մատտէյի Մասիսէ տէրս վերմէյի թէճվիզ իթմէմիշ ի-տիք։ ալթմըշ սէնէտէն պէրու պատը-լան եալընըզ Դրանսըզ գօտիչէլէրինի Մասիս էլտէն կէչիրսէ, Սահմանա-դրութիւնուն գաչ տէֆա թէպտիլ օլ-մուշ օլտուղունա բէք գօլայ վէ սազ շահատէթլէր պուլտպիլիրտի։

Պուլնտան մատտա, հէր սէնէ հէ-մէն հէր միլէթին գավանին մէճլիսլէ-րի, սահմանադրութիւնլարընա աղ-չօգ թէպտիլ իքլէր կէթիրիրլէր, վէ հաթթա գավանին մէճլիսլէրի իհտա-սընըն պիր պէօյիւք սէպէպի տախի պու տուր քի տայիմա կէօղիւ սահ-մանադրութիւն իւզէրինտէ օլտուն, վէ թէպտիլ օլաճագ պէնտլէրի թէպ-տիլ իթմէյին։

Լաքին Մասիս պունու տա գա-պուլ իտիւպ, օնլար իճրա իտէրէք, եանի թէճրիւպէ իլէ թէպտիլ օլա-ճագ շէյլէրի կէօրիւպ, թէպտիլ ի-տէրլէր։ պիզ քի հէնիւզ իճրա իթ-մէմիշիզ նասըլ թէպտիլ իտէպիլիրիզ տէր։ վէ պու պապտէ Նաբօլէօն կի-պի ուլու պիր զաթրն քէլմընը տա-խի մէյտանա գօյուպ, իճրա օլունան ֆէնա պիր նիզամ, իճրա օլունմայան ալա պիր նիզամա միւրաճճահ օլտու-ղուն սախի իգրար իտէր, վէ աճայի-պի շունտա քի, պունուն իլէ պիզիմ էլիմիզտէքի սիլահը ալըպ, քէնտի քէն-տինի ճէրհ իտէր, չիւնքի պիզիմ տէ միլէթ պու Սահմանադրութիւն իլէ պիր շէյ եաբամազ տէմէմիզ, Նաբօ-լէոնուն օ քէլմընա մէպնի իտի։ եա-նի իճրա օլունամայաճաղընը ագլըմըզ քէստիրինտէն, իճրասըզ գալան պիր ալա նիզամտան իսէ, պիր ազ ֆէնա ֆագաթ իճրայա կէլիր պիր նիզամը միւրաճճահ թութմամըզ։

Իմտի ֆիքրլէր պու վէճհ իլէ աղ-նաշըլորզտա, մատտէ եալընըզ պիր նօգթատա մէրքիւզ պուլունուր վէ եալընըզ օնօգթատա Մասիս վէ Ամէճ-մուա, պիր պիրինէ ըշլթող օլմայրպ, պիր պիրինէ կոպանազ օլուր։ իմտի պու-նու թաֆսիլ իտէլիմ։

Պիւթիւն տիւնեա կէօզիւմիզլէն էօնիւնտէ իսպաթ տրը քի, Սահմա-նադրութիւն տէնիլէն շէյ պիր տիւբ-լիւ օլմայրպ, տիւբլիւ տիւբլիւ տիւբ վէ պունուն պիրինի պիր միլէթ քէն-տինէ գանուն տա իթմէ, եինէ հէր վագըթ իչիւն մերիիւլ իճրա օլմայրպ տայիմա թէպէտտիւլէ միւպթէլա տրը։

Պունուն իլէ պէրապէր, ճիւմլէ-սինին էսասը օ էսաս տրը քի, միլէ-թին Սահմանադրութիւնուն թա պա-շընտա պիրինճի պէնտտէ եազըլը տրը շատ վէճհ իլէ։

« Հիմնական սկզբունք. Ա.

« Ազգին ամէն մէկ անհատը առ Ազգը պարտաւորութիւններ ունի. Ազգն ալ իր կողմէն առ ազգային ամէն մէկ անհատ պարտաւորութիւններ ունի. դարձեալ ամէն մէկ անհատ իրա-ւունքներ ունի ազգէն, և ազգն ան-հատներէն։

« Ուսմի ազգն ու ազգայինք փո-խադարձ պարտէօք կապված են իրա-րու հետ, անանկ որ մէկուն պարտա-ւորութիւնը միւսին իրաւունքն են։»

« Լանի Ամէպատիի էսասէտ, պէն-տի էվվել։

« Իֆրատը միլէթտէն հէր պիրի միւ-լէթին տախի օլ էֆրատն հէր պիրի-նէ վաճիպաթը զիմմէթի օլտուղու մի-սիլիւ։ էֆրատը մէրգումէտէն հէր պիրինին միլէթտէ, վէ միլէթին տա-խի անլէրին հէր պիրինտէ հուգուգ-գու վար տրը, պինաէն ալէյհ կէրէք միլէթ վէ կէրէք էֆրատը միլէթ վա-ճիպաթը միւշարէքէ իլէ էկսիկիէրի-նէ մէրպութ օլմազ իլէ պիրինին վա-ճիպաթը զիմմէթի միլէթին հուգու-գու տուր։»

Իշթէ քեաֆֆէի Սահմանադրու-թիւնլարը էսասը պու սէօզլէր օլա-ք, վէ սահիհլիք իւզէրինէ պինա օլուն-մուշ սէօզլէր օլտուղունտան, մուէպ-պէտէն թէպտիլ օլամազ, վէ պունու թէպտիլ իթմէք գուտրէթ գայիտէ-սինի պօզմագ տրը քի, ինսանճա միւմ-քինսիզ շէյ տիր։

Նէտէն տիր էօյլէ իսէ, պէօյլէ թէպտիլ վէ թաղէիր գապուլ իթմէղ պիր էսաս իւզէրինէ ճինս ճինս վէ պիր պիրինէ մուղայիր Սահմանադրու-թիւնլար իհտաս օլունմասը. սէպէպի բէք գօլայ տրը. չիւնքի պիր ատամը միլէթինէ պօրճու նէ իսէ, օ պօրճ միլէթինին հուգուգու օլուպ, վէ պիր միլէթին պիր ատամ պօրճու-նէ իսէ, օ պօրճ տա օ ատամը հու-գուգու օլուպ, եանի պիր ատամ պիր միլէթտէն, վէ պիր միլէթ պիր ա-տամտան հուգուգ վէ պօրճ ալաճագ-լըը օլտուղունտան, մատտէ պու ա-լաճագ վերէճէյէ պիր մուվաղէնէ պուլտուրմագ տրը. վէ չիւնքի հէր ատամը վէ հէր միլէթին գուտրէ-թի պիր տէյիլ տիր. օնուն իչիւն Սահ-մանադրութիւն տախի պիր օլամազ. վէ չիւնքի հէր ատամը վէ հէր միլ-էթին գուտրէթի հէր վագըթ պիր գալմազ, օնուն իչիւն տախի. Սահ-մանադրութիւն հէր վագըթ պիր գա-լամազ։

Պու ճիհէթլէ Սահմանադրութիւն թարիգինէ տուխուլ իտէն պիր միլ-էթ, գուտրէթինի հիսապ իտիւպ, օնա կէօրէ միլէթէ վէ ատամա եա-նի էֆրատա պօրճ եիւքլէթմէլի տիր, պու մուվաղէնէյի պուլտուրմայան պիր միլէթ եէթմիշ պէշ պին Սահմանա-դրութիւն եաբսա, հիչ պիր շէյէ միւգթէտիր օլամազ, չիւնքի մուվա-զէնէ օլմատըղընտան, պիր թէրֆը տայիմա սարգաճագ տրը։

Պինայէն ալէյհ միլէթին շիմտիքի Սահմանադրութիւնու տախի պիղլէ-ր պու մուվաղէնէտէն տըշարը կէօ-րիւնտիւյիւնտէն, իճրասըզ գալաճա-ղընը վէ պիր շէյ եաբամայաճաղընը ֆէէմ իթմէք ֆարզ օլուր։

Պու Սահմանադրութիւն միլէթ էֆրատընտան օ գատար շէյ իսթէր-քի միլէթ էֆրատը օ գատար շէյ վե-րէմէզ. վէ միլէթ էֆրատընա օ գա-տար շէյ վատ իտէր քի, օ գատար շէ-յի իճրա իտէմէյէճէք տիր։ Սահմա-նադրութիւնուն իւչիւնճիւ պէնտինի օգուտուղումուզտա, թաճիւպ իտէ-րիզ քի, միլէթ նէ ճէսարէթլէ պիր-տէն պիրէ պու գատար թահիւտ ալ-թընա կիրէպիլիր. պիրի պիրինտէն պէօյիւք սէքիզ մատտէ քի հալա էն պէօյիւք տէվլէթլէր տախի իճրասընա միւգթէտիր օլամամագտա տրրլար։

Պու սէքիզ ճէսիմ մատտէլէրի պի-րէր պիրէր պու մահալտէ սայմագ զա-յիտ տիր, իսթէյէն Սահմանադրու-թիւնուն իւչիւնճիւ գանուններու տրգգաթլա օգուլյապիլիր. պունլարըն տէյիլ սէքիզնէ, իլլա պիրինէ միլէթ մուվաֆֆագ օլապիլսէ պիզ միլէթի վէ քէնտիմիզի մէս'ուլ ատտ իտէր-տիք, պու ճիւմլէ իլէ Սահմանադրու-թիւն միլէթի պու տէրէճէտէ ազը-ր պիր պօրճ ալթընա ալըպ, պունուն իլէ էֆրատընա սէքիզ պէօյիւք հու-գուգ վերմիշ օլուր։

Սահմանադրութիւն պու սէքիզ մուազզամ պօրճլարա գարշը, իւչ պօրճ տախի էֆրատտան մաթլուպ ի-տէր, եանի հէր քէս հալինէ կէօրէ միլէթէ պիր իսանէի նագտէյէ վեր-մէք. միլէթին խըզմէթլէրինի մէճ-ճանէն տէրիւհտէ իթմէք, վէ միլէ-թին թէտպիրլէրինէ ճանը կէօնիւլ-տէն իթտաթ իթմէք։

Միլէթ էֆրատընա պու գատար քիչիւք պօրճլար պրրագտրագ, պու գատար պէօյիւք շէյլէրէ մուվաֆֆագ օլապիլիրսէ, տիւնեատա մուվաղէնէ տէնիլէն շէյ տէ պօշ պիր շէյ իմիշ. լաքին մատտամ քի, մուվաղէնէ պօշ պիր շէյ տէյիլ տիր, տէմէք օլուր քի պու մուվաղէնէնին խատրըճնտա օլան շէյլէր տիր, պօշ շէյլէր օլան։

Տիւնեանըն պիրինճի միլէթլէրի պիլէ, տէվլէթ, խաղինէ, վէ տաքէ-րէ մալիք օլտուգլարը հալտէ, հէ-նիւզ պու սէքիզ թատիւտիւ քեամի-լէն իճրա իտէմէմէքտէ տիրլեր. վէ պիղլեր իւչ քիչիւք պօրճ իլէ պուն-լարա մուվաֆֆագ օլաճաղընը. պէօյլէ պիր հալ միւճիզէյէ միւհթաճ տրը, վէ զիղլեր միւճիղաթա բէք գօլայ ի-նանանլարտան տէյիլիզ։

Իմտի եա էֆրատըն պօրճունու արթըրմալը, եա միլէթին պօրճունու էքսիլթմէլի, պունուն իւչիւնճիւսիւ եօգ տուր. պէշ սէնէլիք թէճրիւպէ կէօսթէրտի քի, էֆրատըն պօրճունու արթըրմագ խայալ օլունամատըգտան մատտա, պու գատարընը տա էտա ի-տպիրմէսի պէօյիւք շիւպհէ ալթըն-տա տրը. եէթմիշ Նրեսփոխանը պիր եէրէ կէթիրմէք իչիւն, պիր Պարի-արքրն զիւլալ զիւլալ աղամասընա միւհթաճ օլան ճէմիյէթէ տահա նէ պօրճ եիւքլէթիլէպիլիր. պիղ խայալ իտէմէյիզ. ատտամ պաշընա եէթմիշ զուրուշ վերէմէյէն պիր ճէմիյէթէ, նասըլ օլուր տա պիրի պիրինտէն ճէ-սիմ սէքիզ տիւրլիւ ըսլահաթ վատ օ-լունուր, պիզ խայալ իտէմէյիզ. գու-ռուրու տա հաքէպա։

Ամմա Մասիս տէյէճէք քի, Նրեա-փոխանլար հէր վագըթ թօբլանընն, վէ հէր քէս քէնտինէ տիւշէն ագճէ-յի վերսին, պաղ նասըլ հէր շէյ սը-բասընա կիրէր. օ վագըթ նէ տէյէ-ճէքսին։

Նրեսփոխանլար թօփլանսա, վէ հէր քէս քէնտինէ տիւշէն ագճէյի վերսէ, պիզ տէ պու լագըրտըլարընն հիչ պիրինի իթմէզտիք. պիզիմ շիմտի-քի պահսըմըզ պիր սահիհլիք, վէ Մա-սիսինքի պիր իւմիտ իւզէրինէ տիր նէ զաման պու իւմիտ սահիհլիյէ թէպտիլ օլուրսա, պիզիմտէ լիսանը-մըզ օ զաման թէպտիլ օլուր։ Շիմտի-լիք պու գատար։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Սահմանադրութիւն մուճիպինճէ, իքի սէնէ ագտէմ իհտաս օլուն-մուշ օլան Ուսումնական ժողովուն եանկա ճէմիյէթը իրմիյէնին իլք սէ-նէլիք մուամէլաթընը միւթէզամմն օլարագ, միլէթին ուսումբու տիւն-եէվիկ մէճլիսինէ թագտիմ իթմէյի թագրիր, պու տէֆտ Տէրլիգէր Ա.Ը գայն Ուսումնական խորհրդոյ իմմի իլէ, ըէսմէլէ շէրլինտէ թապ իւ թէմմիլ իթմէյիրլէրէք, իսթէքլի օլանլարա պի-լա իճրէթ թէվզի օլունաճաղը տա-խի իշլիթիլմիշ պիր։

Ինսանլը մէգքիւրէ միլէթի ճի-հէթ պէ ճիհէթ մէճմուն վէ մէսրուր իտէճէք բատէլէրտէ պիր թէէլֆի պի էմսալ տրը։

Թէոգիգաթը լաղըմ վէ թէգայ-եիւտաթը միւգթաղէտ իլէ միլէթին էրքէք վէ գըզ, քեաֆֆէի մէկթէպ-լէրինին, մընգատրը, շակիրտանը, թահ-սիլ օլունան իլտիր, մահ պէ մահ սարֆ օլունան ազճէ, իճրա օլունան վէ օլունաճագ ըսլահաթ եէկեան եէ-կեան թահգիգ վէ տէյան օլունարագ, միլէթին ահվալը իլմիյէսինին սահիհ վէ թըպգը պիր թասվիրի օլտուղու շէջ-լէ տուրսուն. միլէթ մէմուրիյէթլէ-րինէ թային օլունան ժողովքլարտան, վաճիպէի զիմմէթինի թանընըպ, վա-գի օլան մուամէլաթընը թաֆսիլ վէ իճմալինի պու տէրէճէ տրգգաթ վէ սէրահէթլէ միլէթէ թագտիմ ի-տէնլէրին իլքի օլտուղու, վէ էմտա-լինէ իպրէթ վէ մօսէլ օլմազա շայեան պուլունասուղու տախի պիր գաթ տա-հա պու մէճլիսին գաարինի թէրֆի իտէր։

Պու պապտէ օլան մէսրուրիյէթի-միզ շու ճիհէթլէ տախի զնատէ տիր քի, միլէթին քեաֆֆէի մէճլիսլէրի-նէ բէհնիմա օլաճագ գատար հայսի-յէթ քէսպ իտէն պու մէճլիս, մահ-զա Ուսումնական մէճլիսի օլուպ, միլէ-թին ուսումական կիւրուհինտէն մաթլուպ իթախի խըզմէթի պու կիւ-րուհին պաշա չրգարաճաղընա պիր շէքք վէ շիւպհէ պրրագ մաղ։

Պէօյլէ պիր մուվաֆֆագիյէթի, միլէթին ասլը ճէմիյէթլէրի հագ-գընտա տախի էզճան իւ տիլ թէմէն-նի իտիւպ. Ուսումական մէճլիսինին պագպասը էրէֆ վէ շէօհրէթի իշլիւն, քէյֆիյէթի պու մահալէ գայտ ի-տիւպ, ումումի միլէթտէն մունթա-զըր օլունան շիւքրանիյէթի տախի պաշգաճա գայտ իթմէք էմէլ իլէ ին-շալլահ իլերիւտէ միւֆիթէխիր օլու-ռուզ։

Կիլիկիա զաղէթայը միւթէպէ-րէ միւէլլիֆի, մէկթէպը Թրպպէյէի

հաղորդեթը Շահանէ շահիրատանընտան Տօգթօր Մանուէլ Խարունակ Իւթիւճեանցն, Լ՝ Ողջ-բանո-ՐԻ-ն իսմի իլէ թաղ իւ նէշը իթմիշ օլտուղու մուհաֆազայը սրհհէթը պէտէնէ միւթաալիգ պիր թէէլիֆի պինաղիր հագգընտա, միլէթին տրգգաթընը տավէթ իթմէք վաճիպէյի զիմմէթիմիզի պու անէտէք հատպէլ զայէ էտա իտէմէտկիմիզ մաէթթէէսիւֆ պէյան օլունուր։

Վագտա ինանճա հէր շէյին պաշը սաղլըգ օլուպ, էօմր լութֆունու արթըրմագ ադիմ պիր մուհասէնաթ իսէ տէ, թէք թէք ինանկարընն սաղ վէ գավիւլ պէտէն օլարագ, պիր եէրէ կէլիպ պիր ճէմիյէթ հասըլ իթմէլէրինտէ, սաղլըղընն եանի ճէմիյէթճէ սաղլըղընն հասըլ իտէճէյի մուհասէնաթ, էֆրատ սաղլըղը իլէ գըյատա կէլմէյիպ օնտան պին գաթ զնատէ զնգըմէթ տիր։

Ղէմիյէթ հիյէթինտէ սաղ վէ գավիւլպէտէն օլմայան պիր միլէթին, պէօյիւք պիր շէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ օլտուղունա թէվարիխտէ իսպաթ եօգ տուր. վէ գավիւլ պէտէն օլմայան պիր ճէմիյէթ, մէյտանտա պիր խատթախանէ տէմէք օլուպ, զնատէ իրզմէթ մաթլուպ իտէր նիշէքի իրզմէթ իճրա իտէր։

Իէք չօգ սէպէպլէրէ մէպնի, քի տրգգաթ իտէն հէքիմլերէ մալիւմ տիւր, վէ պուրատտա զնբրի ճայիզ տէյիլ տիր. Այնթանէ ահալիսինին գառնը կիթտիքճէ պօղուլմագտա վէ էօլէթ վէ խատթալգգ զնատէլէշմէքտէ տիր։ Պու սէպէպլէրտէն պաղըլարընն տէֆի տէվլէթճէ պէօյիւք հիմմէթլէրէ միւհթաճ տրը, պաղըլարը տախի քիշինին եանի հէր քէսին քէնտի էլինտէ տիր. տէվլէթճէ հիմմէթլէրէ մունթազը օլունտուղու սրրատտա, հէր քէսին քէնտի էլինտէն կէլէնի իճրա իթմէսի տախի իշին հիչ օէմաղատա պիր եարըսընը տէրատէթ իթմէք տիր։

Իշթէ Ողջաբանութիւն քիթապընը եաղարագ, պու ուղուրա խըզմէթ իթմէք իսթէմիշ տիր տօքթորու մումայիլէյհ, վէ քիթապընն մէֆատը կէօսթէրիր քի, պու խըզմէթի կէրէյի կիսպի թէքմիլճէ տէ էտա իթմիշ տիր. շիմտի էֆրատը միլէթէ տիւշէր պունուն գատրինի պիլիպ, ալլագ օգույուպ, մէվճուտտա սաղալմագ, վէ կէլէճէյի տախի սաղալմաթմագ, վէ պիրէ գալա, պու քիթապ օրագցոց կիպի հէր ատամընն ճէպինտէ պուլունուպ, հէր կիւն պիր իքի սահիֆէսինէ պագմալը տրը։

Թէէլիֆ զաթէն Ֆրանսանընն մէշահիրի հիքմէթշինասանընտան Թրսրօ նամ միւէլլիֆին մարիֆէթի տիր։ Միւսիւ Իւթիւճեան թէրճիւմէ վասէթասը իլէ պունու միլէթէ իհտագ իթմէյէ միւգթէտիր օլմուշ տուր։

Շիմտի միլէթէ տիւշէր պունտան իսթիֆատէ իթմէք, եօղսա սաղլըգ ճիհէթի իլէ տախի էմտալ իւ ագրանընն մատուենուտա պուլունաճաղմըզ շիւպհէսիզ տիր, վէ պու ճիհէթլէ տախի մուհաֆազայը սրհհէթը պէտէն մատտէյի խայրիյէսի, միլէթճէ վէ էֆրատճա իլք տիւշինիւլէճէք շէյ տիր։

Օխրտէ իլանաթա տախի նաղար պուլրուլա։

— Ալաֆրանկա յունիսին օնունտա, Ֆրանսըզ իմբէրաթորու Ճէզայիրտէն Խարիսէ վասլ օլմուշ տուր։

— Ինկիլիզ պանգասը, ոգօնթօսունու եիւզսէ իւչէ էնտիրմիշ տիր։

ԻԼԱՆԹ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ

ԱՌ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ.

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Լ՝-ողջ-բանո-ՐԻ-ն.

Ի ՎԷՐՋ Ապրիլի.

1865

Պօլիս. Մի-հէնթիսեան պարտէզ.

Մէճմանէն իսթէքլի օլանլարտա վէ. ելիր։

ԱՌՈՒՅՑ ԱՐՔԱՆԱՒԹԻՒՆ

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ Տ. ԹԸՍՐՕ ԳԱՂԻՒԱՑՒ ԲԺՇԿԻ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ Ի ԳԱՂԻՍԿԱՆՆ

ՄԱՆՈՒԷԼ ԲԱՐՈՒՆԱԿ ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

ԲԺՇԿԻ ԱՇԱԿԵՐՏ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԱՐՔՈՒՆԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԴՊՐՈՅՑԻ

Լ՝-Խմբագիր Կիւլէկ Հանդէսի.

Կոստանդնուպօլիս

1864

Ի Տպարանի Թադէոսի Տէվլէճեան.

Սահմանը հէր քիթապճըսա, վէ պուշըրճա Կիւլիկիա կապէթախանէսին. տէ։ Գին 8 ղուրուշ.

Ասքիրի Շահանէ Պէյքօղ Տէպպաղանէի ամիրէսի իշին մալիմ էլ մըգտար Օսֆրանպօլու քէօսէլէսինին լիւզումի օրտուղու ճիհէթլէ իշպուսէքսէն պիր սէնէի Ռումկէսի շէհր հաղիրանընընն եէտունճի փաղար էրմէսի կիւնիւ միւնագատտար իճրա օլունաճաղընտան իթայա թալիպ օլան թիւճճարընն եէվմը մէղքիւրտէ սահմալթըտա Տարը Շուրայը ասքէրիյէ կէլմէլէրի լազըմ կէլիր։

2 Հազիրան 1865

Պապը Աէրասքէրի

Կէլ-ՐԷՆ ԷՄԷՅ, ԿԷ-ՐԷՆ ՐՈՆՈ-

Վէ Կէ-ՐԷՆ ՎԻՊ ՈՆՈ.

Պու ունլար վէ էքմէքլէր բէք չօգ խատթալըգլար իշիւն արանընլըպ պուլունմազ ըսը։ Միւսիւ Վիչէնցօ Օ՝ննի պունու տա տիւշինիւպ կէթիրմիշ վէ օլ վէճճ իլէ սրհհէթը ամմէյէ պէօյիւք պիր խըզմէթ իթմիշ տիր։

Մէղքիւր քեահատալար, թօզլար, ունլար վէ էքմէքլէր, զայէթ էհվէն պահա իլէ սահթընը։

Պէյօղլունտա Այզա ճամի ճատտէսինտէ Ն, 67 միւսիւ Վիչէնցօ Օ՝ննի էճզահանէսինտէ։ 5

Բարիս տիշճիէրինտէն Տօգթօր Լուի Բիէղ մուախխարէն Լեթիանէյ կէլիպ, տայիմա իգամէթ իտէճէյէտինտէն, տիշ ճէրրահլընը վէ եէրէթի տիշ վազնա մուապաշիրէթի իթմէք իւզրէ պիր մահալը մախսուս քիւշատ իթմիշ տիր։ Պէյօղլու Կլավանի սոդաղ Ն՝ο. 2։

Տէֆթէր էէ Ամէլիէ։ Բէք նատիր վուգուաթ. իւտանէն մատտա. հէր քէսին շէքինախի տիշ շէքիր մէսինէ հատնէթ գալմայարագ վէ շիւրիւշիւնէ կէօրէ մուալիճէ վէրիլէրէք տիշ ադրըարընն տէֆի. վէ էյիլէնմէսի. էէնի պիր ուսուլ իւզրէ տիշ գօուգարընն թըդանմասը։ վէ տէվամընա քէֆալաթ։

Քեաֆիֆէի ադրը։ տուտագ վէ տամագ իլէթլէրինին շէֆֆաը։

Տիշէրի էյիլմէք։ պիրիպիրինտէն այրըմագ։ տոզ ըուլմագ։ չօճուգ տիշ չօգարթմալարընա տէվամ. վէ տրգգաթ։

Քիրլի տիշէրի թէմիզլէմէք։ հիչ պիր պագըմա. մըշ տիշէրին պէյազանմասը վէ սրբչասընն մէյտա. նա չգմասը։

Էյրէթի տիշ գօյմագ։ էէնի պիր ուսուլ իւզրէ. քի թասպիսի մուամայիլէյհին քէնտի իճատը տրը վէ պօղուլմագ։ թագրտրընը վագրթի տրը վէրմէկ, վէ թրպգը թրպգրա սույար։ վէ պու իքի ճիհէթլէ էմ. սալը տրը։

Ղայէթ գավլ, կիւզէլ, վէ խաֆիֆ օլուպ էպէ. թիէրի թանընմագ մուհալ գապիլինտէն տիր։ վէ հէր շէյի գօյայ չինէյիպ։ հազմը թասամ մէտաբ օլուր։

Պասթիրլէմէք։ թրգամագ։ տօղուլթմագ։ վէ թագրմ վէ սանէ էրէթի տիշ վալ իթմէք։

Տօգթօր Ռիչ. խանէսինէ գապուլ իտէր։ հէր կիւն էօղլտէն իւչ սահթ էվվէլտէն տէօրթ սահթ սօղայատագ վէ խթէքլի օլանլարը խանէսինէ սահ. խի կիտէր։ 9

Միւսիւ Վիչէնցօ Օ՝ննինին թէմիզ վէ էհվէն էճզալէրի հագգընտա խայլը թէշէբբիւրլէր վարիտ օլտուգ. տան մատտա մուամայիլէյհին սէքիզ սէ. նէտէն պէրու կէճէ սապահատագ միւքքիանտէ նէօպէթճի պէքլէթիպ վէ կաղ եագտրըպ, ահալինին իսթիբահէթի իշիւն պու զահմէթի տախի

տէրիւհտէ իթմէսի, պաշգաճա թէշէքքիւրէ վէսիլէ օլուպ, պունա տէվամ իթմէյէ քէնտիսինէ թէշվիգ օլտուգտան մատտա կէճէլէրի միւսթայիտ հէքիմ իսթէյէնլէր տախի, Պէյօղլունտա Այզա ճամի ճատտէսինտէ Ն՝ο 67 տիւքքեանընտա կիւնտիւղ վէ կիճէ հէր սահթտա պիլէմնիյէ միւրաճաաթ իտէրլէր։

Քէզալիք շու սան կիւնլէրտէ զայէթ մէշհուր օլան Պրուսանընն Ձիթլի թապիր օլունան մատէն սույու, հէր հաֆթա թազէ վէ էհվէն օլարագ, տիւքքեանը մէղքիւրտէ պուլունաճագ տրը։

Քէզալիք պազը խասթալարա էլզէմ օլան Կլիւթէն էքմէյի, վէ թահթա քէհլէսինի մահվ իտէն թօզլար տախի տիւքքեանը մէղքիւրտէ մէվճուտ տուր։

Սինէք, գարընճա, թահթա քէհլէսի վէ էմալի օլան պէօճէքլէրին թէլէֆի իշիւն պիր գաշ նէվի քեահատ վէ թօզ։

Սինէք թէլէֆի իշիւն պու քեահատը ըսլաթմալը, վէ պիր թապագ իւզէրինէ եայմալը։ Սինէքլէր պու քեահատտըն իւզէրինէ կէլիպ տօգուն. տուգլայն թէլէֆ օլուրլար։

Դարընճա թէլէֆի իշիւն քեահատը ըսլաթմալը, վէ իւզէրինէ իրիճէ թօզ շէքէրի էքմէք։

Թահթա քէհլէսի իշիւն, թահթա արալըգլարընա պու քեահատտան շէրիտ շէրիտ քէսիպ եաբըշտըրմալը. քէզալիք տէլիքլէրէ տիվար արալարընա։ 5

Պաղէ գաբուսու իթթիսալինտէ Ն՝ο իլէ մուրագամ լօգանատանընն իտարէսի պու քէրէ միթպէր վէ միւքթէտիր միւտիր էեսինտէ կէչիպ. միւքմիկէն պիթթանլամ քիւշատ օլունմուշ իւլ. ճիւմլէ թագրմարը նէֆիս օլարագ միւճէսսէտտէն եաբրլըպ. թասամ բաղպէթ իտէճէք պէվթը խոշնուտ իտէճէք տէրէճէճէտ նէզմքէթ քէսպ իթմիրիպ. նէվ պէ նէվ թասամ վէ լեզիպ օլարագ իմալը իւշան էպէհէր ճիհէթ մահիր վէ ուսթատ վէ թէմիզ քէսր էհլի խալամանէն մէշհուր աշճը տախի իսթիւտամ իթմէք. վէ եամալինէ նիսպէթլի թէնտիվիւլ օրունաճագ թասամը տախի էհվէն ֆիսթէլի օլարագ թէշրիֆ պուլյուրան զվթ պիմիւշտէտ թաստիգ իտէր օլարագ։ վէ իսթէք իսէն օլաբ իսէ ապօնամի օլարագ սէնիր թագրմէրքի իլէ իսթէնիլէն տէրէճէտ նէֆիս թասամ պէհէր կիւն թախտա օլունաճագ տատթատ թապէնի իտիլէճէք մահալէ իրսալինէ թահիւտ իտէր օլտուղու ճիհէթլէ, լօգանատը մէղքիւր տիկէրլէրինէ ֆախգ պուլունմուշ օլմասը իլէ. տիւրլու վէ զնյաֆէթլէրէ վէ ճէմիկէթլէրտէ ալաֆրանկա մատա քիւշատը միւրատ ի. տէն օլտուգտա. հալտէ. մատթլուպ պուլյուրլաճաղը սրբատտա կիւմիւշ վէ սագասնա թագրմարը վէ մատա խըզմէթճիլէրի. վէ միւճէրրէպ ուսթատ աշճը. լէր իլէ պէրապէր նէ մահալէ օլտա պիթթէրթիպ իճրէթի լայրգէսինտէն էհլինճէ կիտէպիլէճէյի տա. խի իլան օլունուր։ 3

ՊՕՐՍԱ 1865	Յունիս 1			ՄԷՏՔԻՒՔԵՆԹ	Բարար էր՝ Մայիս 31	Սալը Յուն՝ 1	Շաբաթվայ 2	Բենչէմպէ 3	Ճումատա 4		Ճումատա էր՝ 5
Լօնտ՝ 3 այ վատէ Ղրշ.	109 1/8	109 1/4		Մէճիտիյէ լիրա · Ղրշ.	102 20	102 20	102 20	102 20	102 20	102 20	102 20
Փարիս „ „	23			Միւմթազէ ֆայ. ալթընը „	65 28	65 33	65 30	65 27	65 36	66 20	66 10
Մարսիլիա 3 այ վատէ „	23 15			Օնսէ՝ թէրթ. ֆայ՝ ալ՝ „	55 20	55 20	55 30	55 30	55 20	55 20	55 15
Լիվօրնա „ „				Գոնսոլիտէ · · · · „	54 38	55 3	55	54 37	55 6	55 30	55 20
Ճէնովա „ „				Գոնսոլիտէ ճէտիտ · „	54 38	55 3	55	54 37	55 6	55 30	55 20
Նաբօլի „ „				Թէրթիպաթը բասիա „	55 8	55 13	55 11	55 7	55 16	56	55 30

ԶԱԽԻՐԵ 5 ՅՈՒՆԻՍ

		Ղուրուշ
Թայդան Արնաւուտ · · · · · · ·	քիլէ	25–26
Իամայիլ · · · · · · · · · · ·	„	21–22
Գալատա · · · · · · · · · · ·	„	· — ·
Բումիլի Պալըգ · · · · · · · ·	„	20–21
„ Պուրղազ · · · · · · · · ·	„	20–21
Աղօֆ գըզըլճա · · · · · · · ·	„	· — ·
Իպրայիլ · · · · · · · · · · ·	„	18–20
Իսմայիլ · · · · · · · · · · ·	„	—
Սամսօն · · · · · · · · · · ·	„	21–22
Պուրղազ · · · · · · · · · · ·	„	20–21
Պալըգ · · · · · · · · · · ·	„	20–21
Գօգօրօղ Գալատա · · · · · · · ·	„	· — ·
Արփա · · · · · · · · · · ·	„	8–9

Մէվճուտտաթ 150·000։

ԷՄԹԱԱՑԻ ՏԱԽԻԼԻՑԷ 5 ՅՈՒՆԻՍ

ԱՆՏՕԼՈՒ տէրէճ · · · · · · · · ·	· ·
ԹԻՖԹԻՔ Էնգարէ · · · · · · · ·	· ·
ՃԷՀՐԻ · · · · · · · · · · ·	· ·
ՊԱԼ ՄՕՄՈՒ · · · · · · · · · ·	2 ·

ԷՄԹԱԱՑԻ ԷՃՆԷՊԻՑԷ 5 ՅՈՒՆԻՍ

ՔԷԼԼԷ ՎԷ ԹՕՋ ՀԷՊԷՍԻ	Ղուրուշ
Ինկիլիզ բրիմ 6–10 լիպրա գանթար	· · ·
Լիվերբուլ 10 լիպրա · · · · · · ·	· · ·
Օլանտա տեպրու 6-10 լիպրա · · ·	· · ·
Անվերսա 8 · · · · · · · · · ·	· · ·
Ֆրանսըզ · · · · · · · · · ·	275–280
Ինկիլիզ Թօզ · · · · · · · · ·	· –245
Օլանտա էքսթրա · · · · · · · ·	· –245
„ պիրինճի · · · · · · · ·	230–232
„ իքինճի · · · · · · · ·	· · 230
„ իւչիւնճի · · · · · · · ·	227–228
Ֆրանսըզ · · · · · · · · · ·	227–228
ՏԵՍԻՐ Ինկիլիզ չէշիտ լամա տէօրթ	· · ·
քէօշէ եուվարլագ · · · · · · ·	· 68–70
„ եարմա · · · · · · · · · ·	· 74–75
„ սաճ չէշիտ իլէ · · · · · · ·	110–115
„ չէմպէր · · · · · · · · · ·	100–110
„ Մօսկով չէշիտ · · · · · · · ·	125–130
ԳԱԼԱՑ · · · · · · · · · · ·	670–675
ԻՈՒՐԴՈՒՆ Ինկիլիզ · · · · · · ·	· · 140

Գուրչուն Ֆրանսըզ · · · · գանթար		
Զեյլիթ պիր պրթը 0 սանթրգ · „		170–190
„ իքի պրթը 00 · · · · · · · · „		170–190
ՍԱԶՄԱ Մարսիլիա շէշիտ · · · „		· · 150
„ Ինկիլիզ 40 օգկասը պիր „		· · ·
ՄՕՐ ՊԱԳԱՄ · · · · · · · · · „		· 35–40
ՍԱՆԹԱՄԱՐԹԱ · · · · · · · · „		100–200
ՋԱՃԸ ԳԸՊՐԸՋ · · · · · · · · „		· 26–28
ՀԱՑ Ինկիլիզ · · · · · · · · · „		· 50–55
ԿԷՕՋ ԹԱՐԸ Ինկիլիզ · · · · օգկա		· · · 5
ԳԱՀՎԷ Գարբ ֆինօ · · · 0/0 „		· 1050
„ Իքինճի · · · · · · · · · „		· 1000
„ Իւչիւնճի · · · · · · · · „		900–920
ՁԻՎԻՏ Ինկիլիզ · · · · · · · · „		100–125
ԳԷՐՄԸՋ · · · · · · · · · · „		· 30–60
ՊԻՊԷՐ Լօնտրա Մարսիլիա · · · „		5 1/2–5 3/4
ՆԸՐՀԱՏԸՐ Ինկիլիզ · · · · · · „		· · · 6
„ Մըսը ֆէճնոպ էօգ · · · · · „		· · ·
ԹԷՆԵՔԷ + Նշան չիճթ սանթրգ · · „		290–300
ՐՕՄ ԱՄԷրիգա · · · · · · · 1 կալոն		8 3/4 10 1/2
„ Ինկիլիզ · · · · · · · · · „		· 12 1/2

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆԵՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԷՐԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ · Պէօյիւք Եէնի խանտա Թիւրքէնճեան Յովակիմ։
ԱՏԱՆԱ · Բարամուտ օղու Յակոբ աղա։
ԱՖԻՕՆ ԳԱՐԱ ՀԻՍԱՐ · Կարապետեան Վարդան
ԳԱՅՍԷՐԻԷ · Պէյլէրեան Խոսրով Պէյ։ աղա։
ԷԿԻՆ · Թարագճեան Յովսէփ աղա։
ԷՆԳԱՐԻ · Սինեօր ճիօվանի Լէօնարտի։
ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ · Ռուիսեան Էնգարէլի կարապետ աղա։
ԷՏԻՐՆԷ · Յակոբեան Արթին աղա Գաղալ։
ԷՖԶՈՒՍ · Շապանեան Գրիգոր Էֆէնտի։
ԹԷՔԷՖԻՐՏԱՂ ·
ԹՐԱԳՈՒՋԱՆ · Մամէլեան Պետրոս աղա։
ԻԶՄԻՐ · Թէսատրէճիյան Ս · Ստեփան աղա։
ԻԶՆԻՄԻՏ · Գ · Տ · Թ · Գասպարեան։
ՀԱԼԷՊ · Յ · Ս · Քուրքճեանօֆ։
ՍԱՄՍՈՒՆ · Զօրպաճը օղու Հաճի Տէվլէթ աղա։
ՊԻԼԻՃԻԿ · Տէրգաւէթ օղու Պետրոս աղա։
ՊՐՈՒՍԱ · Կէմիճեան Նշան աղա։
ՎԱՐՆԱ · Հաճի կարապետ օղու Յովհաննէս աղա։
ՎԻԵՆՆԱ · Զըրաճը Վիչէն աղա։
ՔԷՕԹԱՀԵԱ · Լիւլճեան Ամոն աղա։

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ ԴԱՋԷԹԱ
ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ՀԱԼԵԹԱՑՈՅ ԷՐՄԷՆԻ ՓԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕՓՈՒԸ Ն՝ο 17
Յ · ՄԻՀՀԷՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱԳԻԱՆԷՍԻՆՏԷ